



Aan
CC

Minister
Staatssecretaris

nota

Kamerbrief aanvullende onderzoeken Betalen naar
Gebruik

TER BESLISSING

Datum

19 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/166979

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid

Beslistermijn

21-06-2023

Bijlage(n)

7

Aanleiding

- Onlangs zijn drie vervolgonderzoeken opgeleverd voor Betalen naar Gebruik. Het betreft (1) de rapportage van MuConsult over de aanvullende tariefvarianten en effecten, (2) een rapportage met een ambtelijke analyse uitgevoerd naar de lastenontwikkeling per auto en de inkomenseffecten van Betalen naar Gebruik en (3) het vervolgonderzoek van KPMG en ARUP naar de wijze van kilometerregistratie (gebaseerd op de huidige tellerstandregistratie).
- Over de concept-resultaten van deze onderzoeken bent u eerder geïnformeerd in voorbereiding op het BWO van 12 mei jl. (RONDZENDMAP-2023/5250). Aan de Tweede Kamer is toegezegd dat zij de vervolgonderzoeken in juni ontvangt, voor het Commissiedebat Autobelastingen op 28 juni.
- Daarnaast heeft het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM) de notitie 'Verkenning van de gevolgen van betalen naar gebruik voor autoreizen naar het buitenland' opgeleverd. U heeft de definitieve versie van deze notitie reeds ter informatie ontvangen (RONDZENDMAP-2023/7242). Met deze nota wordt u om akkoord gevraagd om de KiM-notitie met een beknopte aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer te sturen.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om:

- in te stemmen met het aanbieden van de bijgevoegde rapportages middels bijgevoegde aanbiedingsbrief (bijlage 1). Staatssecretaris Van Rij is hierbij de eerste ondertekenaar.
- in te stemmen met bijgevoegd nieuwsbericht (bijlage 5) voor publicatie op Rijksoverheid.nl. Er wordt rondom de publicatie een moment gepland waar onderzoeksresultaten nader worden toegelicht aan de pers.
- in te stemmen met het verzenden van de KiM-notitie 'Verkenning van de gevolgen van betalen naar gebruik voor autoreizen naar het buitenland' aan de Tweede Kamer middels bijgevoegde aanbiedingsbrief (bijlage 6). Als verantwoordelijk bewindspersoon voor het KiM biedt u dit onderzoek zelf aan.

Kernpunten

Met de Aanbiedingsbrief aanvullende onderzoeksrapporten Betalen naar Gebruik worden onderstaande rapporten aan de Tweede Kamer aangeboden. In de aanbiedingsbrief wordt kort de achtergrond van de rapportages geschetst, inclusief een leeswijzer voor de effectstudie en de ambtelijke analyse naar de inkomenseffecten.

1. Effectstudie Betalen naar Gebruik fase 2 (MuConsult): In fase 1 zijn de effecten van een aantal varianten voor de tariefstructuur onderzocht, zoals een volledig vlak tarief, een tarief gedifferentieerd naar gewicht en brandstofsoort (optioneel met korting voor elektrische auto's) en een tarief gedifferentieerd naar CO2-uitstoot. Dit rapport is in november jl. aan de TK gestuurd. In aanvulling hierop heeft MuConsult in het vervolgonderzoek (fase 2) de beleidseffecten van aanvullende varianten voor een tarief gedifferentieerd naar gewicht en brandstofsoort doorgerekend. In de voorbereiding voor het BWO van 12 mei jl. zijn de uitkomsten van het vervolgonderzoek samengevat (RONDZENDMAP-2023/5250, bijlage 2a). In de nota is toen kort aangegeven dat binnen hoofdvariant 2 (differentiatie naar gewicht en brandstoftype) subvariant 2a (gewichtscorrectie EV) relatief goed scoort op CO2-reductie (in vergelijking met variant 1 en 2) en inkomenseffecten.
2. Betalen naar Gebruik - Effecten op autobelastingen en inkomenseffecten (Ministeries IenW en FIN): Aanvullend op de effectstudies van MuConsult, hebben de ministeries van Financiën en van Infrastructuur en Waterstaat een ambtelijke analyse uitgevoerd naar de lastenontwikkeling per auto en de inkomenseffecten van Betalen naar Gebruik. Deze analyses zijn mede gebaseerd op de hiervoor genoemde effectstudies van Muconsult et al. en opgenomen in bijlage 2. In de voorbereiding voor het BWO van 12 mei jl. is aangegeven dat de varianten binnen hoofdvariant 2 weinig onderscheidend zijn: qua effect op de laagste inkomensklassen (voor groep <€ 25.600 dalen de belastingen), qua effect tussen (hoog)stedelijke en landelijke gebieden (kostenstijging in stedelijke gebieden is het hoogst) en qua kostenverdeling tussen provincies (provincies met de hoogste jaarkilometrages hebben de hoogste kostenstijging: Flevoland, Noord-Holland en Zeeland).
3. Verdiepend onderzoek nalevingsgedrag en keteninrichting Betalen naar Gebruik (ARUP en KPMG): In fase 1 zijn verschillende oplossingsrichtingen voor de kilometerregistratie onderzocht. De TK is hier in januari jl. over geïnformeerd. In dit onderzoek werd geadviseerd om vervolgonderzoek te doen naar mogelijke maatregelen om de bestaande kilometerregistratie te verstevigen. Uitgangspunt in dit scenario is dat de kilometerregistratie onder BnG is gebaseerd op de tellerstand van het voertuig en dat er geen extra boordapparatuur wordt gebouwd. Daarnaast werd geadviseerd om een gedetailleerder beeld te ontwikkelen van het potentiële fraudegedrag per risicogroep. Dit vervolgonderzoek is door onderzoeksbureaus ARUP en KPMG uitgevoerd en opgenomen in bijlage 3. In de voorbereiding voor het BWO van 12 mei jl. is op grond van het onderzoek geconcludeerd dat voortbouwen op de huidige tellerstandregistratie de oplossingsrichting is: die goed aansluit op de kaders uit het Coalitieakkoord (een niet tijd- en plaatsgebonden heffing op basis van geregistreerde kilometers, voortbouwend op de huidige mrb; in te voeren in 2030), die de meest eenvoudige en privacy-bestendige uitwerking van oplossingsrichting 1 vormt en die aansluit op de bestaande verantwoordelijkheden in kader van de MRB en de aanpak van tellerfraude.

Datum

19 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/166979

Opgesteld doorBestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid**Aan**

Minister

Bijlage(n)

7

In het slot van de brief wordt expliciet benadrukt dat belangrijke onderdelen van BnG, waaronder de tariefstructuur, nog niet vast liggen. Daarbij wordt benoemd dat het kabinet voornemens is om zo snel mogelijk op basis van de genoemde onderzoeken te komen tot gedegen besluitvorming over de inrichting van BnG en vervolgens de TK over deze besluitvorming te informeren. Op dat moment zal ook de internetconsultatie voor de wetgeving starten. In de brief wordt eveneens een verwijzing gemaakt naar de studie KiM-notitie Verkenning van de gevolgen van betalen naar gebruik voor autoreizen naar het buitenland, die u zelf aan de TK stuurt (zie onder).

Met de Aanbiedingsbrief KiM-notitie Verkenning van de gevolgen van betalen naar gebruik voor autoreizen naar het buitenland wordt betreffende notitie door u aan de Tweede Kamer aangeboden. U heeft de definitieve versie van deze KiM-notitie reeds ter informatie ontvangen (RONDZENDMAP-2023/7242). In de aanbiedingsbrief voor de aanvullende onderzoeksrapporten Betalen naar Gebruik is naar deze notitie een verwijzing gemaakt. Het KiM zal de notitie ook op de website van het KiM publiceren.

Datum

19 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/166979

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid

Aan

Minister

Bijlage(n)

7

Krachtenveld

Na publicatie worden de onderzoeksresultaten, in opmaat naar besluitvorming, besproken met stakeholders.

Communicatie

Rondom verzending van de onderzoeken aan de TK wordt een moment gepland waarbij de onderzoeksresultaten door ambtenaren en/of onderzoekers aan de pers worden toegelicht. Daarnaast wordt een nieuwsbericht geplaatst op Rijksoverheid.nl.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	01. Kamerbrief aanvullende onderzoeksrapporten Betalen naar Gebruik worden	De aanbiedingsbrief voor de drie aanvullende onderzoeksrapporten, gestuurd door Van Rij (eerste ondertekenaar) en u gezamenlijk.
2	02. Effectstudie Betalen naar Gebruik fase 2 (MuConsult)	De rapportage van MuConsult over aanvullende varianten en effecten.
3	03. Betalen naar Gebruik - Effecten op autobelastingen en inkomenseffecten (Ministeries IenW en FIN)	Ambtelijke analyse naar de lastenontwikkeling per auto en de inkomenseffecten van Betalen naar Gebruik.
4	04. Verdiepend onderzoek nalevingsgedrag en keteninrichting Betalen naar Gebruik (ARUP en KPMG)	De rapportage van ARUP en KPMG over het nalevingsgedrag en een mogelijke keteninrichting voor een systeem van km-registratie dat voortbouwt op de huidige tellerstandregistratie.
5	05. Nieuwsbericht voor publicatie op Rijksoverheid.nl	Nieuwsbericht met toelichting op de gepubliceerde onderzoeksrapporten.

6	06. Aanbiedingsbrief KiM-notitie Verkenning van de gevolgen van betalen naar gebruik voor autoreizen naar het buitenland	Met deze brief wordt de KiM-notitie door u aangeboden aan de Tweede Kamer.
7	07. KiM-notitie Verkenning van de gevolgen van betalen naar gebruik voor autoreizen naar het buitenland	De KiM-notitie die als bijlage meegestuurd wordt de aanbiedingsbrief.

Datum

19 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/166979

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir. Wegen en

Verkeersveiligheid

Wegverkeersbeleid

Aan

Minister

Bijlage(n)

7